

HØRINGSSVAR

Dette tekniske høringssvar indeholder bemærkninger til:

- Strømliningen og de tilhørende vejledninger
- Genanvendelse og dokumentationskrav
- Det nye kapitel 11 om anmeldelse af bygge- og anlægsaffald
- Øvrige bemærkninger

01-10-2020
Side 1 af 33

J.nr. 11.7.24.2-02 MG

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	1
Strømlining – Klimaafte og bekendtgørelse om affald	2
§20-28, stk. 1,2 samt §20 stk. 5 – Indsamlingsordninger	3
§37-42 – Kombineret indsamling	8
Behov for udvikling og lokalt tilpassede løsninger	8
Husk det kommende udvidet producentansvar for emballager	9
§43 og 45 og Bilag 6 – Piktogrammer og sorteringskriterier	10
§59 stk. 4 – Virksomhedernes affaldssortering	11
§80-81 og 83 (samt §20 og 26) – Ikrafttrædelse	12
Indfasning af piktogrammer	13
Vejledning om indsamlingsordninger	14
Vejledning om sorteringskriterier (og piktogrammer)	16
Konkrete og tekstnære kommentarer til vejledningen	17
Indsamlingsordning for småt elektronik og batterier	21
Småt elektronik	21
Batterier	23
Genanvendelse	24
Formål med kravet	24
Høj reel genanvendelse	25
Madaffald – husk definitionen på genanvendelse	26
Kapitel 11 om anmeldelse af bygge og anlægsaffald	27
Affaldsmottager	27
Genbrugspladserne	28
Øvrige bemærkninger	29
§2 definitioner	29
§ 13-16 om kommunal affaldshåndtering og planlægning	30
§ 29 og § 36 om haveaffald	31
Forbrændings- og deponeringsegnet affald	31
Kapitel 8 – frivillige tilbagetagningsordninger	32
§ 62 Virksomhedernes bygge- og anlægsaffald	33

Strømlining – Klimaafale og bekendtgørelse om affald

I udkast til bekendtgørelse om affald samt i de tilhørende to vejledninger er udmøntet det afsnit i *Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi* som omhandler øget og strømlinet affaldssortering.

Side 2 af 33

Vi bakker op om de overordnede linjer i klimaplanen på dette område, da vi er helt på linje i forhold til, at der skal etableres husstandsnaer indsamling af de 10 fraktioner, restaffald, madaffald, papir, pap, glas, metal, plast, mad- og drikkekar-toner, tekstiler og farligt affald, hvor det giver mening. Vi bakker også op om bru-gen af de fælles piktogrammer og de fælles sorteringskriterier.

Kommunerne har, indtil nu, langt hen ad vejen selv kunne lægge sine affaldspla-ner og tilrettelægge sine affaldsordninger. Dette er sket inden for rammer, der er fastlagt af Folketinget og regeringen i form af nationale affaldsplaner, overord-nede målsætninger og lovgivning.

Dette samspil – og ansvarsdeling - har været afgørende for den positive udvikling af den danske affaldssektor og er en væsentlig grund til, at sektoren står så stærkt, som den gør i dag. Det gør sig særligt gældende på to fronter.

For det første har det sikret udvikling og innovation af indsamlingsmateriel, ind-samlingslogistik, sorteringskriterier, sorterings-/behandlingsteknologi, kommuni-kation, skraldebiler og meget mere.

For det andet har det gjort det muligt at tilpasse affaldshåndteringen de lokale demografiske og geografiske forhold samt eventuelle lokalpolitiske ønsker, der rækker ud over den konkrete affaldshåndtering (fx bedre arbejdsmiljø og ønske om elektriske skraldebiler).

Vores vurdering er desværre, at den implementering af strømliningen, der læg-ges op til i udkastet til affaldsbekendtgørelse, på flere måder vil blokere mulighe-derne for udvikling og lokal tilpasning, jf. ovenstående. Det vil også blokere for det politiske ønske om "En stærk genanvendelsessektor", der fremgår af aftalens afsnit IV.

De krav, der stilles i udkastet til affaldsbekendtgørelse, er for rigide, hvad angår kravene til ordningernes tilrettelæggelse, herunder de specifikke krav til sorte-ringskriterier og piktogrammer, og savner den fleksibilitet, der sikrer, at indsam-ling og sortering virker i praksis og for borgerne.

Den foreslåede regulering vil dernæst give en række praktiske problemer ude hos borgere, kommuner og affaldsselskaber. Det handler om de konkrete formu-leringer og manglende undtagelser, der fremgår af udkastet til bekendtgørelse, og i forhold til hvilke dele af strømliningen der adresseres i henholdsvis bekendt-gørelsen og vejledninger.

Der er i princippet to måder, hvorved ovenstående problemer kan løses på.

I den ene holdes fast i, at der for hver af de 10 affødsfraktioner skal etableres indsamlingsordninger i form af henteordninger for særskilt indsamling af de pågældende fraktioner. Dette suppleres i bekendtgørelsen med en række muligheder og undtagelser, der muliggør udviklingen af sektoren og sikrer, at ordningerne lokalt kan implementeres hensigtsmæssigt.

Side 3 af 33

I den anden fastsættes alene et krav om, at der for hver af de 10 affødsfraktioner skal etableres en indsamlingsordning. Her er der ikke behov for at specificere undtagelser og muligheder i bekendtgørelsen, da de følger af, at der alene stilles krav om at etablere indsamlingsordninger.

I begge tilfælde gælder, at vi anbefaler, at bilag 6 udgår af udkastet til bekendtgørelse, da piktogrammer og sorteringskriterier efter vores opfattelse ikke er bekendtgørelsesstof, men hører til i vejledninger.

§20-28, stk. 1,2 samt §20 stk. 5 – Indsamlingsordninger

I udkastets §20-28 stilles krav om etablering af en indsamlingsordning i form af en henteordning for særskilt indsamling af hhv.: mad-, papir-, pap-, glas-, metal-, plast-, mad- og drikkekartoner-, tekstilaffald samt farligt affald, herunder småt elektronik og batterier.

Kommunerne er allerede i fuld gang med at udrulle ordninger, så det er lettere for borgerne at sortere mere affald til genanvendelse. Vi er dog nervøse for den detaljeregulering, der lægges op til i flere af bestemmelserne.

For fraktionerne papir-, pap-, glas-, metal-, plast-, mad- og drikkekartoner- og tekstilaffald gælder det, at henteordningen kan erstattes med en bringe ordning i sommerhusområder, udlagt efter lov om planlægning, i en del af kalenderåret og på ikke brofaste øer med færre end 200 indbyggere i hele kalenderåret.

Vi mener, disse bestemmelser er skrevet for firkantet, da det giver anledning til lokale problemer med at leve op til kravene. Henteordning er beskrevet i vejledningen for indsamlingsordninger som værende husstandsindsamling på matriklen og husstandsnær indsamling i kort eller rimelig gåafstand. I vejledningen er der yderligere beskrevet, at for enfamilieboliger skal der indsamles på matriklen – altså decideret husstandsindsamling, mens der for øvrige hustyper kan indsamles husstandsnært.

Vi mener, at bestemmelserne bør skrives om, så der gives mere rum til lokal tilpasning i forhold til, om der skal være tale om en husstandsindsamling, en husstandsnær indsamling eller en bringeordning på nogle knudepunkter.

Helt konkret foreslår vi en af følgende to løsningsmuligheder.

<p>Forslag: Stk. 1 i §20-28 ændres til følgende tekst, og stk. 2 udgår:</p> <p><i>Kommunalbestyrelsen skal etablere en indsamlingsordning for særskilt indsamling af *type*affald, jf. dog § 37-42.</i></p> <p>Denne løsning sikrer, at der er mulighed for lokal tilpasning. Vi mener, det konkrete om, hvordan ordningerne udformes, bør stå i en vejledning som nu, dog med langt mindre detaljeringsgrad. Vi mener, udformning af ordninger lokalt er for komplekst til at kunne stå i en bekendtgørelse.</p>	<p>Forslag: Stk. 2 i §20-28 ændres til følgende tekst:</p> <p><i>Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan erstatte en henteordning med en bringeordning for *type*affald i sommerhusområder, udlagt efter lov om planlægning, på ikke-brofaste øer med færre end 200 indbyggere samt alle de steder det ikke er praktisk muligt at etablere en henteordning.</i></p> <p>På den måde sikres det vha. stk. 1, at alle de steder, det er muligt, skal der etableres en henteordning, men at bekendtgørelsens bestemmelser også rummer de store forskelle, som er ude lokalt. Det er vores opfattelse, at etablering af indsamlingsinfrastruktur tæt på borgerne rummer et for højt kompleksitetsniveau, til at kunne reguleres så firkantet som er tilfældet i udkastet. Det fører blot til ørkesløse diskussioner om, hvad en henteordning præcist er og hvad der menes med "kort" og "rimelig" gåafstand.</p>
--	--

Side 4 af 33

Vi vil meget gerne i dialog med Miljø- og Fødevarerministeriet om at finde en god løsning, som stadig sikrer, at hensigterne om husstands-nær indsamling fra klimaftalen føres ud i livet, dog uden at lande i en rigid regulering som ikke kan efterleves i praksis og/eller ikke giver mening lokalt.

Generelt mangler der undtagelsesbestemmelser i forhold til begrebet *henteordning*. Der er mange grunde til, at der er brug for undtagelsesbestemmelser. Der er geografiske og praktiske forhold, som gør sig gældende, men også sociale forhold. Kommunerne modtager af og til henvendelser fra pårørende til demente, psykisk syge og andre borgere med helbredsmæssige problemer, omkring affaldsordningen. Her ønsker de pårørende, at kommunen fjerner sorteringsordningen da de ofte fejlsorterer, fordi de ikke kan forstå ordningerne.

Generelt set bør der ikke stilles krav til, at der i **sommerhusområder** skal etableres en henteordning for en del af kalenderåret, som kan erstattes med en bringeordning i den resterende del af kalenderåret. Ønsket synes at bunde i en øget fleksibilitet, men fører desværre til det modsatte. Kommunerne skal nu rulle ordninger ud en gang om året, hvert år, og rulle ordningen tilbage en gang om året

hvert år. Og hvis ordningen ikke rulles hjem, men spandene fyldes, hvem har så ansvaret for disse? Miljøstyrelsen fik i 2019 lavet en rapport¹, som viser, at de store lokale forskelle gør regulering i sommerhusområder svær.

Side 5 af 33

Eksempler på problematikker i sommerhusområder og andre tyndtbefolkede områder

- I flere kommuner er der sommerhusområder, og andre områder, med ikke farbare veje for tung trafik (skraldebiler). Ved disse områder/ejendomme vil det ikke være proportionalt at bede grundejeren om, at sikre den private fællesvejs stand til et niveau hvor den kan bære renovationsbilen. Både fordi der kun er en eller to fritidsboliger forenden af disse veje og fordi husene kun benyttes få uger om året. Her vil kommunerne være nødsaget til at fravige kravet om henteordninger pga. lokale forhold. Det kan de ikke ifølge bekendtgørelsen. Der er behov for, at der er en undtagelse af reglen, så de konklusioner, der blev draget i rapporten om sommerhuse, også er afspejlet i reguleringen.
- Der er eksempler på, at sommerhusudlejningsselskaber og sommerhusgrundejerforeningerne ikke ønsker sortering af mad- og restaffald i sommerhuset. Begrundelsen er, at det er for svært, at få lejerne til at sortere affald og sommerhusejerne eller udlejningsselskaberne har store udgifter ved at skulle eftersortere eller betale for ekstraordinære tømning ved fejlsorteringer. Der vil altså være tale om store udgifter, som ikke giver tilsvarende store mængder affald til genanvendelse.
- Flere steder i landet går borgerne ikke med affaldet, men kører i højere grad med det. Her er især tale om glas, som borgerne kører hen til et knudepunkt med, eller farligt affald hvor borgerne kører til genbrugspladserne. Henteordninger for disse fraktioner vil flere steder være urimelig dyre og helt unødvendige. Der bør åbnes op for at etablere bringeordninger flere steder, og helt konkret bør der for ovenstående to fraktioner kun stilles krav om indsamlingsordning.

I forhold til §20 omkring **madaffald**, er det muligt for de ikke-brofaste øer med færre end 200 indbyggere at fravige kravet om særskilt indsamling af madaffald. Bestemmelsen (§20 stk. 5) er kringlet formuleret, da det lægger op til, at madaffaldet indsamles til genanvendelse sammen med restaffaldet, selvom det i virkeligheden indsamles sammen og bliver energiudnyttet. Stk. 5 bør i stedet lyde:

Stk. 5. På ikke-brofaste øer med færre end 200 indbyggere kan kommunalbestyrelsen vælge at fravige kravet i stk. 1.

Særligt for §23 omkring **glasaffald** gælder samme ordlyd som for papir-, pap-, glas-, metal-, plast-, mad- og drikkekartoner- og tekstilaffald. Dog mener Vi, at bestemmelserne for glas er alt for firkantet, og vi mener ikke, det stemmer overens med de resultater, der fremstilles i en analyse af Miljøstyrelsen omkring

¹ Indsamlingsordninger for sommerhuse, haveforeninger/ kolonihaver samt ikke-brofaste øer, Miljøprojekt 2115, Miljøstyrelsen, 2019

hente- vs. bringeordninger af glas², eller det som blev kommunikeret i forbindelse med indgåelsen af den politiske aftale, *Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi*. Rapporten om glasaffald viser tydeligt, at glasaffaldet indsamlet i en bringeordning (kuber) og henteordninger ikke har stor varians hverken i mængde indsamlet eller mængde reelt genanvendt. Til gengæld er en henteordning ved enfamilieboliger væsentligt dyrere end en bringeordning i kuber.

I vejledningen for indsamlingsordninger, blødes der op for kravet til glasindsamling, som stadig bør foregå som en henteordning, men kan i alle tilfælde foregå i kort eller rimelig gåafstand. Denne fortolkning, mener vi, er for firkantet. I årtier har danskerne afleveres glas til genbrug og genanvendelse, i mange tilfælde ved de etablerede bringeordninger i form af kuber og nedgravede løsninger. Disse står ikke alle steder i, hvad vi vurderer som, kort eller rimelig gåafstand fra alle matrikler. Disse er typisk placeret på såkaldte knudepunkter, så som ved supermarkeder. Vi mener, dette stadig skal være muligt og indenfor bekendtgørelsens rammer, også selvom man nogle steder skal køre med affald – f.eks. hvis man bor i landområder. Det er en infrastruktur, som fungerer rigtig godt – som sikrer, meget affald indsamles til genbrug og genanvendelse og som giver god kvalitet i genanvendelsen. Vi mener ikke, der er behov for ny regulering på glas for at sikre mere genanvendelse.

I bekendtgørelsen § 26 stilles krav om indsamling af **mad- og drikkekartoner**. Vi har ved flere lejligheder gjort Miljøstyrelsen opmærksom på, at de bør forholde sig til flere kompositemballager/-produkter end blot mad- og drikkekartonerne. Vi har, i et notat sendt til styrelsen den 28. maj 2020, lavet en liste med emballager/produkter, som Miljøstyrelsen og ministeriet bør overveje om også skal indgå i ordningen.

I klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi indgår der et initiativ i afsnittet om Øget og strømlinet affaldssortering: *Aftalepartierne noterer sig, at strømliningen, jf. ovenfor, giver mulighed for at etablere en teknologisk løsning, hvis det kan sikre sammenlignelig kvalitet i genanvendelsen og samme lave grad af spild, som særskilt indsamling medfører*. Som vi læser dette, bør strømliningen altså ikke lukke ned for øvrige **teknologiske muligheder**, som altså giver samme resultater som en ordning for særskilt indsamling.

Den nye regulering i bekendtgørelsen giver en række benspænd i forhold til at prøve nye teknologier og sikrer fortsat udvikling af sektoren.

- På Fyn er alle 9 kommunerne gået sammen i et projekt omkring sortering på restaffaldet – ProCES Fyn. Denne løsning lukkes der ned for i bekendtgørelsens bestemmelser, som kun tillader særskilt indsamling, med få undtagelser. I klimaplanens initiativ omkring teknologiudvikling lægges der netop op til, at en sådan løsning som på Fyn skal kunne lade sig gøre, da denne giver gode resultater i form af indsamlingseffektivitet og kvalitet i genanvendelsen.

² Indsamling af glas i hente- eller bringeordning Komparativ analyse, Miljøprojekt 2114, Miljøstyrelsen, 2019

- Af samme grund som ovenstående skal der åbnes op for, at der kan etableres forsøgsordninger, hvor der fraviges fra de rigide rammer. Muligheder for at afprøve andre indsamlingsløsninger, udsortering af øvrige affaldstyper, eller muligheder for øvrige sammenblandinger. Det har næppe været hensigten med Klimaaftalen, at der skal lukkes ned for innovation, hvilket sandsynligvis vil ske, hvis ikke der gives konkrete undtagelsesbestemmelser herfor. Et konkret eksempel er, ARC og dets ejerkommuner der indgår i samarbejder med private virksomheder om små lukkede loops for genanvendelse i høj kvalitet. Eller kommende forsøg med udsorteringer af bleer til genanvendelse.
- I Vesthimmerlands kommune har man kørt en forsøgsordning med særskilt indsamling af blød plast, som giver enormt høje genanvendelsesprocenter. Vi er i tvivl om hvorvidt bekendtgørelsen lægger op til, at der fortsat kan indsamles blød plast særskilt og hård plast særskilt. Denne lokale løsning bør der ikke lukkes ned for, men bekendtgørelsen og tilhørende sorteringskriterier lægger ikke op til, at det fortsat er muligt.
- Indsamling ved hjælp andet end fastmateriel, f.eks. i form af en sækkeordning som man gør det flere steder, omfattes ikke af de krav, der stilles til henteordningerne. Flere steder har man valgt en sække-/poseordning af pladsmæssige årsager. Specielt når der indsamles (stort) pap, er det gavnligt ikke at indsamle i fast materiel, da der simpelthen kan være mere i en sæk eller ved at bundte sit pap på anden vis. Det giver god genanvendelse og sikrer, at pap indsamles husstandsnet – også det store pap. Der bør åbnes op for muligheden med poseordninger. I vejledningen for indsamlingsordningerne er skrevet, at det skal bemærkes, at *"der kan anvendes posesortering frem for faste beholdere generelt for alle boligtyper, hvis der i den pågældende kommune er implementeret optisk posesortering."* poseindsamling og optisk sortering ting har intet med hinanden at gøre, og der bør i stedet stå, at posesortering kan anvendes.

Bekendtgørelsen og vejledningerne må ikke lukke ned for teknologiudvikling. Der bør i bekendtgørelsen indgå undtagelsesbestemmelser, der giver muligheder for at fravige §20-28 i tilfælde af, en anden løsning giver gode resultater, eller der skal foretages forsøg med henblik på udvikling.

Det bliver altså meget tydeligt her i afsnittet, hvor mange undtagelsesbestemmelser der er behov for, for at kunne rumme alle lokale forskelle, hvis man holder fast i den nuværende form i bekendtgørelsen. Vi anbefaler, at Miljø- og Fødevareministeriet seriøst overvejer at ændre bestemmelserne, så alle lokale og sociale forskelle kan rummes i bekendtgørelsen, for det kan de ikke i sin nuværende form.

Som alternativ bør der som minimum, i forbindelse med de øvrige undtagelsesbestemmelser i §37-42, tilføjes en undtagelsesbestemmelse eller en mulighed for dispensation, der giver plads til at afvige fra §20-28. Denne skal naturligvis suppleres med en vejledning for, hvordan det kan ske i praksis. Dette er uddybet i næste afsnit af dette høringsvar.

§37-42 – Kombineret indsamling

I bestemmelserne listes der hvilke typer affald, der fortsat må indsamles kombineret. Vi glæder os over, der fortsat er mulighed for at indsamle flere typer affald sammen. Det giver fleksibilitet i sammensætningen af ordningerne og giver mulighed for at lave de bedste løsninger ud fra lokale forhold.

Side 8 af 33

Vi mener, at der ikke er fundet dokumentation for, at mad- og drikkekartoner hører bedst hjemme sammen med plast og dermed også plast og metal. Fibrene i mad- og drikkekartoner genanvendes sammen med pap og papir, hvor også plasten og det eventuelle metal sorteres fra. Vi håber Miljøstyrelsen eller Miljø- og Fødevarerministeriet kan dokumentere, hvorfor mad- og drikkevarekartoner "kun" må følge plasten. Desuden er der en problematik omkring afsætning af denne type affald, og ikke mindst afsætningen af mad- og drikkekartoner sammen med plasten. Kommunerne forestår afsætningen af affald til videre behandling og derfor bør det sikres, at de ordninger, der er mulighed for at etablere, giver affaldsmængder, som kan afsættes på markedet på en fordelagtig måde. Vi mener derfor, hele problematikken omkring mad- og drikkekartoner er uafklaret og bør belyses i større omfang, inden der træffes beslutninger som denne i bekendtgørelsen.

§42 giver tilladelse til, at den kombinerede indsamling af metal, glas og plastik kan fortsætte indtil 2025. Vi har i flere omgange gjort Miljøstyrelsen opmærksom på, at vi ikke mener, der er fagligt belæg for at udfase den såkaldte MGP-ordning. Der er udarbejdet en række rapporter omkring ordningen, hvor den sammenlignes med kildesortering (nu særskilt indsamling) af hhv. metal, glas og hård plast. Ingen af rapporterne har kunne påvise større tab eller større forskelle i kvalitet eller indsamlingseffektivitet.

I denne sammenhæng nævnes der ikke, hvordan mad- og drikkekartoner kan indsamles i de 22 kommuner som har MGP-ordningen. Vi vil derfor spørge, om der er mulighed for, at man kan indsamle mad- og drikkekartoner kombineret med andre affaldstyper, i tilfælde af man allerede har etableret en ordning med de to kombinerede indsamlinger nævnt i §42? Her kan der enten være tale om at blande det med pap/papir/blød plast, metal/glas/plast eller noget helt tredje. Vi mener, det vil være uhensigtsmæssigt dyrt for borgerne flere steder at etablere en separat henteordning for mad- og drikkekartoner.

Behov for udvikling og lokalt tilpassede løsninger

Det er afgørende at bekendtgørelsen indeholder muligheder for teknologiudvikling, forsøgsordninger, lokale forskelle, sociale forhold og lignende.

I forbindelse med undtagelsesbestemmelserne omkring kombineret indsamling bør der her også indgå bestemmelser, som giver mulighed for at afvige fra §20-28 samt §37-42. Bestemmelserne skal fokusere på at sikre fortsat teknologisk udvikling af sektoren f.eks. i form af forsøgsordninger eller teknologiske løsninger, der giver samme eller bedre resultater, som opnås ved at følge §20-28 samt §37-42.

Bestemmelserne bør også give dispensationsmuligheder for at afvige fra §20-28 samt §37-42, i tilfælde af lokale forhold eller sociale forhold gør det umuligt eller uhensigtsmæssigt at følge disse de nævnte bestemmelser.

Ligeledes bør der være mulighed for at afvige fra at benytte de fælles sorteringskriterier, i tilfælde af forsøgsordninger. Det kan f.eks. dreje sig om at afprøve nye genanvendelsesteknologier for affaldstyper, vi hidtil ikke har kunnet genanvende.

Side 9 af 33

Undtagelsesbestemmelser bør suppleres med en vejledning, som uddyber, hvordan en kommune kan få dispensation, eller hvornår man lever op til undtagelsesbestemmelserne.

Vi vil meget gerne i dialog med ministeriet og styrelsen om, hvordan sådan en model kan se ud.

Husk det kommende udvidet producentansvar for emballager

I 2025 skal hele EU have implementeret udvidet producentansvar for emballager. I Danmark er vi gået gang med at tilrettelægge, hvordan systemet skal se ud.

Det betyder, fra 2025 er det ikke borgerne, der skal betale for at få håndteret deres emballageaffald – det er producenterne, der skal betale. Det er svært at forestille sig, at når producenterne skal ud betale for håndteringen, at de ikke vil have indflydelse på det system, de betaler for og har ansvaret for.

Mange af de affaldstyper, der nu stilles krav om, skal indsamles særskilt i form af en henteordning, vil blive omfattet af producentansvar. Her er der specielt tale om metal, glas, plast, pap og mad- og drikkekartoner, men der findes emballager i stort set alle materialetyper – og affald som skal indsamles som farligt affald. I bekendtgørelsen stilles der altså krav til, at kommunerne skal ud og investere for mange millioner kroner af borgernes penge i indsamlingsinfrastruktur, som i værste fald skal skiftes ud ved indgangen til 2025, hvis det ikke harmonerer med den måde producentansvaret skal implementeres på i Danmark.

Miljøministeren har været ude at sige, det koster 55 kr. i gennemsnit for en husstand, når der skal implementeres husstands-nær indsamling af de 10 fraktioner. Vores beregninger, som Miljø- og Fødevareministeriet har fået indblik i ved flere lejligheder, viser dog, at tallet i gennemsnit er ca. 10 gange så højt. Lokalt er der eksempler, hvor gebyrerne stiger endnu mere. På Djursland op imod 850 kr. ekstra for en husstand og 1300 kr. ekstra for en husstand på Lolland og Falster.

Miljø- og Fødevareministeriet har fået Deloitte og Econet til at regne på, hvor meget producenterne skal regne med at betale til producentansvaret for emballage, ud fra det nuværende affaldssystem – de peger på 1,5 mia. kr. Det er dog vores klare vurdering, at det er for lavt sat – specielt set i lyset af den nye affaldsbekendtgørelse som peger på, at langt mere emballageaffald skal indsamles helt ude ved borgerne. Vores beregninger viser, at alene til håndtering af emballageaffald fra husholdningerne (i den kommunale ordning), skal producenterne betale mellem 1,2 og 2,1 mia. kr. Bemærk at der her ikke er betalt for emballager fra

erhvervet, emballager omfattet af vores pantsystem, samt alle de emballager som indsamles i det offentlige rum eller er henkastet affald i naturen.

Der er altså ikke tale om små økonomiske konsekvenser forbundet med at leve op til bekendtgørelsens nye bestemmelser, hvorfor det er afgørende, at de investeringer der her foretages, hænger sammen med implementeringen af producentansvaret.

Side 10 af 33

§43 og 45 og Bilag 6 – Piktogrammer og sorteringskriterier

Her stilles krav om, at kommunerne skal benytte de fælles sorteringskriterier og de fælles piktogrammer begge dele udviklet i et samarbejde mellem KL, Miljøstyrelsen og os.

Vi er utroligt glade for, at staten har taget begge systemer til sig, og det nu breder ud i hele landet. Vi er overbeviste om at den fælles kommunikation og den samme sortering gør det lettere for borgere at sortere mere affald til genanvendelse. Dog er vi uenige i den måde, begge systemer indgår på i bekendtgørelsen.

Vi mener, at bilag 6 – og alle henvisninger hertil – skal udgå fra bekendtgørelsen. I stedet bør begge systemer indgå i en vejledning, eller endnu bedre i en dynamisk og digital platform, som løbende kan tilpasses.

Vi er af den opfattelse, at begge systemer fungerer bedst som dynamiske systemer og skal kunne justeres løbende, når der er behov for at foretage de ændringer, som systemerne allerede nu er gennemgået. F.eks. er farvekoden i bilag 6 allerede forældet, da det i samarbejde med Norge og Sverige er besluttet, at farvekoden nu lyder: CMYK 75 0 55 0 - PANTONE 2401 C. Grunden til den lille justering af farven sker på baggrund af, at piktogrammet nu passer bedre til at komme på en emballage. En praksis de arbejder med i netop Norge og Sverige, hvor der allerede nu er udvidet producentansvar på emballager.

Hvis Ministeriet holder fast i bilag 6, skal farvekoden for glas ændres i bekendtgørelsen til ovenstående farvekode.

Problemet med at piktogrammerne for 12 fraktioner er anført i bekendtgørelsen, er, at de ganske små justeringer, som skal laves løbende, ikke giver mulighed for det uden en ministerinvolvering. Ligeledes gives der ikke samme fleksibilitet til at benytte piktogramsystemet som i den tilhørende brugerguide udviklet i samarbejdet mellem KL, Miljøstyrelsen og os. Denne udstikker den præcise brug af piktogrammerne, og det er denne brugerguide, der bør henvises til.

Brugerguiden lægger op til at piktogrammerne gerne må trykkes på sort baggrund – f.eks. direkte indgravning i en beholder, piktogrammerne gerne må være runde, rektangulære eller anden form, og der er mulighed for at modificere teksten en smule så det passer til den helt konkrete borgernære kommunikation, som sker lokalt. Det kan f.eks. være "glas" skiftes ud med "glas og flasker" eller "papir" skiftes ud med "papir og aviser". Sådanne justeringer ødelægger ikke den

fælles visuelle kommunikation, og det vil derfor være meningsløst, hvis det ikke kan gøres uden en bekendtgørelsesændring.

I forhold til de fælles sorteringskriterier som bilag 6 indeholder, så er hvert afsnit om hver fraktion er ikke brede nok til at rumme de sorteringskriterier der er angivet i den tilhørende vejledning. Et eksempel er at der i vejledningen tillades blomsterbuketter i madaffaldet – men den definition, som er at finde i bilag 6, rummer ikke denne.

Side 11 af 33

Anbefaling: Danmark Sorterer

Vi anbefaler, piktogrammer og sorteringskriterier flyttes over i en **fælles digital platform** og altså udgår bilag 6. Det bør være en platform, der retter sig mod borgere, virksomheder og kommuner. De involverede skal ikke bare være staten og de kommunale parter, men også private aktører, der er involveret i affaldshåndtering og kommunikation. Til inspiration kan man se på norske <https://loop.no/>, der driver <https://sortere.no/>.

Hermed styrkes mulighederne for løbende udvikling og innovation af affaldshåndteringen. Samtidig skabes rum for et samarbejde mellem offentlige og private parter, der er helt nødvendigt for at styrke affaldshåndteringen, genanvendelsen og udviklingen af samme. Dette vil yderligere blive aktualiseret af de kommende producentansvar på emballager, hvor samarbejdet mellem parterne bliver helt centralt i forhold til at opnå de ønskede resultater for miljø og klima.

Vi vil opfordre ministeriet til snarest muligt at indkalde de relevante parter.

I tilfælde af ministeriet fastholder et bilag 6 med piktogrammer og sorteringskriterier, anbefaler vi, at bilag 6 starter med et afsnit, som bløder de efterfølgende billeder og tekster op. Vi mener ikke, at bilaget bør have den bindende form, det har nu – men at bilaget i stedet henviser til systemerne, som ligger udenfor bekendtgørelsen. Forslag til indledende tekst i bilaget kan være følgende:

*Nærværende bilag 6 indeholder eksempler på piktogrammer og ikke-udtømmende beskrivelser for sorteringskriterier. Begge dele findes i sin fulde form *ny dynamisk/digital platform*, som kan findes gennem *beskrivelse af hvordan man finder platformen*.*

Vi er ikke i tvivl om, at bilag 6 bør udgå, men at ovenstående tekst er en mulig udvej, hvis ikke bilaget udgår.

I tilfælde af MFVM vil have billeder af piktogrammerne i bekendtgørelsen, opfordrer vi jer til at skaffe piktogrammerne i fuld opløsning, så det ikke er de pixelerede versioner, der henvises til i både bekendtgørelsen og i vejledningen. De kan skaffes ved at kontakte Dansk Affaldsforening.

§59 stk. 4 – Virksomhedernes affaldssortering

Vi er glade for, der fokuseres på, at virksomhedernes affald også skal sorteres og genanvendes i højere grad end i dag – specielt for de virksomheder der

producerer husholdningslignende affald. I §59 stk. 4 oplistes en række affaldstyper, der skal udsorteres til genanvendelse. Dog mangler kompositemballageaffald, herunder mad- og drikkekartoner, på listen: Vi anbefaler, denne tilføjes til listen, så der er overensstemmelse mellem de krav, der stilles til husholdningernes sortering husstandsnet og virksomhedernes sorteringskrav.

§80-81 og 83 (samt §20 og 26) – Ikrafttrædelse

I § 80 samt §20 og §26 stilles der krav om, at der 1. juli 2021 er indført henteordninger for 8 typer affald.

I forbindelse med etablering af nye husstandsnet indsamlingsordninger (henteordninger) i kommunerne, er der dog en lang række elementer som skal falde på plads, før borgerne kan begynde at sortere deres affald helt ude ved deres bopæl. De forskellige elementer i processen strækker sig over længere tids arbejde, som ikke kan gøres på et enkelt år.

Først og fremmest skal kommunernes lokale affaldsplaner og regulativer ændres og i offentlig høring. Dernæst skal planerne vedtages i byråd og kommunalbestyrelser, hvorefter der skal indkøbes nye spande samt udbydes indsamling og afsætning af affaldet – ligesom de samme affaldsspande skal produceres og leveres, og affaldsselskaber og renovatører måske skal have flere skraldebiler.

Vi har i samarbejde med kommuner og kommunale affaldsselskaber udarbejdet en tidsplan, som viser, hvor lang tid det tager at planlægge og udrulle en ny henteordning. Tidsplanen er vedlagt og viser, at det tager mellem 20 og 31 måneder fra bekendtgørelsen og den nationale affaldsplan ligger fast, til at de nye ordninger kan træde i kraft.

På baggrund af tidsplanen er det altså tydeligt, at implementeringsdatoen i §20, 26 og 80 tidligst kan ligge klar 1. januar 2023. Ganske enkelt af den grund, at 1. juli 2021 ikke praktisk kan lade sig gøre. Optimalt set bør det overvejes, om datoen bør rykkes til 1. januar 2025, så det i højere grad kan tænkes sammen med det kommende udvidet producentansvar på emballager. Der er tale om en lang række investeringer i nye indsamlingsordninger, som potentielt skal laves om, når producentansvaret træder i kraft – investeringer som muligvis ikke er fuldafskrevne, og som borgerne skal betale for.

Generelt er vi i tvivl om, hvad det betyder, når der i Klimaplanen står følgende: *Eksisterende aftaler kan udløbe, dog skal ordninger med kombineret indsamling af metal-, glas- og plast udfases senest 1. januar 2025.* Der er behov for at klarlægge, hvad det betyder, at eksisterende aftaler kan udløbe, da det kan have store økonomiske konsekvenser for kommuner og affaldsselskaber (og dermed borgerne). Vi vil meget gerne i dialog med Miljøministeriet for at få vished om hvordan denne del af aftalen udmøntes, og hvad det betyder i praksis for kommunerne og de eksisterende aftaler.

I bekendtgørelsens §28 stilles der krav om en henteordning for særskilt indsamling af **tekstilaffald** fra 1. januar 2022. I tilfælde af kommunerne skal kunne nå at få denne fraktion med i de kommende udbud, bør sorteringskriterierne ligge klar ganske snart. Vi er allerede med i arbejdet om at fastlægge anbefalinger for,

hvordan dette skal ske, og vi ser frem til fortsat at være inddraget i arbejdet – også i forbindelse med anbefalinger til indsamlingsordning.

Indfasning af piktogrammer

Side 13 af 33

§81 – Indfasning af piktogrammer i de kommunale ordninger

Der stilles her krav om indfasning af piktogrammer på beholdere i de kommunale ordninger. Vi er meget glade for §81 stk. 2, som viser, det først giver mening for kommunerne at skifte skilte, når der skal indgås nye kontrakter og der muligvis skal ruller nye ordninger ud. Vi fortolker det således, at der både er tale om, hvis kommunen selv er renovatør og når der er tale om privat renovatør, at stk. gælder.

§83 – Indfasning af piktogrammer hos virksomhederne

Vi er uforstående overfor lempelsen af ikrafttrædelseskravene til virksomhedernes affald i forhold til de kommunale affaldsordninger. Der bør som minimum være tale om en ligestilling mellem ikrafttrædelsesbestemmelserne – eller stilles skrapere krav til virksomhederne, som alt andet lige har en mindre opgave i forbindelse med etablering af nye ordninger end kommunerne.

Vejledning om indsamlingsordninger

Vejledninger er pr. definition vejledende, og derfor ikke juridisk bindende for kommuner og affaldsselskaber. I vejledningerne bør der derfor klart skelnes mellem, hvad der har ophæng i lovgivningen og hvad der er vejledende. Fx kan man i vejledningen ikke stille krav om at kommunerne skal bruge fast indsamlingsmateriel, men man kan godt skrive at kommunen skal lave en indsamlingsordning for plast. Vejledninger kan naturligvis ikke stille mere vidtgående krav, end der stilles i lovgivningen.

Side 14 af 33

Vejledningen skal konsekvensrettes i relation til ovenstående.

Generelt er det hensigtsmæssigt at lave vejledninger noget tid efter at regler er trådt i kraft. Så kan man på baggrund af de indkomne erfaringer og spørgsmål der er opstået, skrive en vejledning, der vil være langt mere hjælpsom end en vejledning skrevet på forkant. Vi skal derfor opfordre til at styrelsen indkalder relevante parter med henblik på at opdaterer vejledningen. Dette kan ske i sammenhæng med den digitale platform vi også foreslår.

Ovenstående bemærkninger gælder også vejledningen om sorteringskriterier.

Vejledningen proklamerer på side 4 at "Vejledningen er udviklet i tæt dialog med branchen via forskellige workshops med repræsentanter fra både affaldsselskaber, kommuner, sorteringsanlæg, genanvendelsesanlæg samt relevante interesse- og brancheorganisationer." Vi er ikke blevet inddraget i udarbejdelsen af vejledningen, og vil derfor ikke tages til indtægt for indholdet.

Vi finder vejledningen for indsamlingsordninger alt for detaljeret og forsøger at fastlægge meget rigide rammer for indsamlingsordningerne uden at tage højde for alle de lokale forskelle der er tilstede rundt om i landet.

Vi mener, at detaljeringsniveauet er alt for højt i vejledningen, som (der ganske rigtig står) skal forsøge at give klare retningslinjer for, hvordan kommunerne lever op til retningslinjerne i bekendtgørelsen. Vejledningen indeholder afsnit, som vi stiller os uforstående overfor hvorfor er med, og hvorfor Miljøstyrelsen finder det nødvendigt at udpensle for kommunerne.

Vi er ikke i tvivl om, hvad bekendtgørelsen og den politiske aftale – Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi – har til hensigt: Kommunerne skal indsamle visse typer affald så tæt på borgerne som muligt. Vi er enige i at dette er en god ide, for at få indsamlet mere affald til genanvendelse fra husholdningerne.

Vi mener dog, det er helt unødvendigt i en vejledning at definere hustyper og specificere, hvordan affald skal indsamles overalt i landet for den samme hustype. Kommunerne ved allerede, hvilke typer boliger de skal etablere ordninger for, og hvilke geografiske og praktiske forhold der kan være en udfordring, uanset hustype.

Vi mener, afsnittet, som definerer hvordan henteordning skal fortolkes, kan være nyttigt for kommunerne. Dog er fortolkningen af henteordning ikke af samme

karakter, som tidligere er blevet fortolket af Miljøstyrelsen i forbindelse med forespørgsler fra kommuner. Vejledningens fortolkning er til gengæld en stramning. Vi anbefaler, at Miljøstyrelsen kigger ind i de tidligere svar, der er givet til kommunerne vedr. fortolkning af henteordning, og bruger denne. Desuden bør hensigten med henteordning fremgå tydeligere i stedet for at nævne afstandskrav – det handler om at komme tæt på borgerne med de lokale udfordringer in mente.

Vi finder fortolkningen omkring *fast materiel på matriklen* alt for stram. Der bør arbejdes med at gentænke måden, borgerne kommer af med deres affald på. Flere steder i landet er der rigtig langt mellem husene. Her har man i årevis kørt med f.eks. sit glasaffald for at aflevere det til genbrug og genanvendelse – derfor giver termerne *kort gåafstand* og *rimelig gåafstand* ikke mening alle steder i landet.

Der er en række eksempler på, hvor vejledningen ikke forholder sig til den kommunale virkelighed. Vejledningen skal kunne rumme det hele, og når den er skrevet så rigid, som den er, giver det bl.a. følgende problemer:

- I flere tætte bykerner og generelt steder med pladsmangel, benyttes i dag indsamling i affaldssække i stedet for *fast materiel*. Denne mulighed bør holdes åben for at sikre, affaldet fortsat kan indsamles husstands-nært i tætte bykerner.
- I flere kommuner er der mulighed for, at man som beboer i enfamilieboliger kan dele affaldsordning med sin nabo, hvis mængderne er derefter. I vejledningen for indsamlingsordninger fortolkes bekendtgørelsen sådan, at henteordninger ved enfamilieboliger altid skal foregå i fastmateriel på matriklen. Der lukkes altså ned for deleordningerne, selvom det ikke forringer afstanden fra bopæl til beholder.
- De steder der allerede er etableret fast nedgravede beholdere i villakvarterer, skal ifølge vejledningen grave disse op igen og i stedet udrulle indsamlingsmateriel som kan stå på matriklen. Dette er både meget fordyrende og giver ikke mere genanvendelse.

Vi anbefaler derfor, at vejledningen i højere grad lægger vægt på hensigten med bekendtgørelsens krav om henteordning og den politiske aftales hensigt omkring husstands-nær indsamling. I stedet bør vejledningen komme med en række eksempler på hvordan dette kan finde sted – præcis som i Figur 1.

Vejledning om sorteringskriterier (og piktogrammer)

Vi er glade for, at det fælles projekt mellem KL, Miljøstyrelsen og os nu indføres i hele landet. Vi må dog erkende, der ikke lægges op til den platform, vi håbede på.

Side 16 af 33

Sorteringskriterierne i vejledningen består af positiv- og negativlister som løbende ønskes opdateret – dog står der samtidig, at listerne ikke er udtømmende. Vi mener, det sidste er rigtig ærgerligt. Vi vil gerne minde om at disse lister i vejledningen ikke er henvendt til borgerne og virksomhederne, men er henvendt til affaldskyndige folk i kommunerne, affaldsvirksomheder og -selskaber. De fælles sorteringskriterier er lavet med den hensigt, at alle borgere skal sortere affald ved husstanden efter de samme kriterier – hvad enten de er i Fredensborg eller Frederikshavn. Det betyder altså, at alle elementer og alle typer affald, som hører til i systemet, skal have en plads på listerne i sorteringskriterierne. Vi vil gerne undgå, at kommunerne gang på gang må søge hjælp hos Miljøstyrelsen med svar på, hvordan visse typer affald skal sorteres.

Et godt eksempel på et bud på en (forholdsvis) udtømmende liste, er København Kommunes Affalds-ABC³. Her kan alle typer af affald slås op, og der er besked om, hvordan det skal sorteres. Den åbenlyse forskel på systemet "de fælles sorteringskriterier" i vejledningen og Affalds-ABC er målgruppen. Affalds-ABC henvender sig til borgerne mens vejledningen henvender sig til kommunerne og affaldsselskaberne. Dette taler netop for, at listerne i vejledningen skal være endnu mere udbyggede, da det er kommunerne, som laver sorteringsvejledningerne til borgerne – f.eks. ligesom København Affalds-ABC. Dog er vi faktisk i tvivl om, hvem der er målgruppen for vejledningen – dette belyses længere nede i teksten.

I vejledningen er der ligeledes oplyst, hvilke piktogrammer der skal benyttes. Som vi også bemærker det i forhold til Bilag 6 i Bekendtgørelse om affald, bør der henvises til at benytte brugerguiden til piktogramsystemet. Det sker også i vejledningen, men den måde, hvorpå piktogrammerne indgår i bekendtgørelsen, umuliggør det at kunne henvise til en brugerguide, da det er bekendtgørelsen, som er den lovbundne praksis.

Vi foreslår derfor, at vejledningen for sorteringskriterierne og piktogrammerne etableres som en **fælles dynamisk og digital platform** hvor kommunerne og selskaberne kan få alle svar på alle spørgsmål omkring hvordan, affaldet skal sorteres. Dette er uddybet i afsnittet omkring bekendtgørelsens bilag 6 i høringsvaret.

I tilfælde af Miljøstyrelsen vil have billeder af piktogrammerne i vejledningen, opfordrer vi jer til at skaffe piktogrammerne i fuld opløsning, så det ikke er de pixelerede versioner der henvises til i både bekendtgørelsen og i vejledningen. De kan skaffes ved at kontakte Dansk Affaldsforening.

³ <https://nemaffaldsservice.kk.dk/affaldsabc>

Konkrete og tekstnære kommentarer til vejledningen

Nedstående er en række tekstnære kommentarer, som Miljøstyrelsen bør kraftigt overveje at foretage ændringer på baggrund af.

Afsnit 1.4 Udgangspunkt og anvendelse

Sorteringskriterierne lægger vægt på at indsamle store mængder affald i henteordningerne. Det er vigtigt at have for øje, at store mængder udsorteret til genanvendelsen kan gå ud over kvaliteten af de indsamlede materialer. Der er i flere tilfælde affaldstyper på positivlisten, der forringer kvaliteten i genanvendelsen. Måske bedst illustreret ved papirfraktionen hvor der er flere elementer, der forringer kvaliteten. Dette bør fremgå i indledningen af vejledningen, at der er taget sådan et bevidst valg, da det kan give dårligere afsætnings- og behandlingspriser for kommunerne – det skal Miljøstyrelsen stå på mål for.

Side 17 af 33

2.6, 3.1, 3.11 Døde dyr

I afsnit 2.6 fremgår det, at døde dyr ikke er velkommen i restaffald. I afsnit 3.1 er døde dyr mindre end en and velkommen i restaffald. I afsnit 3.11 er der ingen oplysninger om de døde dyr. Der er brug for noget stringens, så man ikke er i tvivl om, hvad styrelsen mener.

1.3 Målgrupper

Under de forskellige fraktionsafsnit er kommunen angivet som målgruppe, mens der i afsnit 1.3 opremses en række målgrupper. Vi mener, afsnittene under hver fraktion bør udgå.

3.1 Madaffald

Madaffald kan ikke reelt genanvendes som biogas, som der anføres i første afsnit. Køkkenrulle kan godt bidrage positivt, da det bruges til at tørre madspild op. Hvis køkkenrulle ikke er tilladt i fraktionen, mistes dette mindre bidrag.

3.2 Papir

Borgerne har været vant til at udsortere aviser og ugeblade. Udsortering af papiremballage er et nyt område, hvorfor det kan være nødvendigt med ekstra vejledning til borgerne. I de indledende afsnit til vejledningen (2.1) redegøres der for, at papirposer anvendt til tørre fødevarer, fx brød og kiks skal tømmes for krummer (rystes ud af posen). Hverken denne anvisning eller selve papirposerne har fundet frem til afsnittet med de konkrete sorteringsvejledninger. I forbindelse med anbefalingen efterlyses en refleksion omkring vådtstærkt papir, som visse mel- og havregrynposer kan bestå af. Er de velkomne i fraktionen eller ej? Både papirposerne og fx vådtstærkt papir forringer kvaliteten af det papir, vi afsætter til genanvendelse. Hvis der sker en fortsat stigning i mængden af papiremballage og fald i trykte aviser og ugeblade, vil fraktionen måske ikke længere kunne afsættes som 1.11 men i stedet for som 1.02. Denne udvikling nævnes under 'teknisk niveau', men uden at anføre, at det medfører en lavere kvalitet af det indsamlede papiraffald.

Dette bør også afspejles i principperne for de tilladte fraktioner, hvor der i udkastet anføres 'høj grad af kvalitet og genanvendelsespotentialer'. Det passer fint med de eksempler, der er anført i boksen, men ikke med brødposerne som

nævnes tidligere i vejledningen og evt. vådstærkt papir fra anden papiremballage. Indfarvede papiremballager kan ligesom en indfarvet avis, som Børsen, væsentligt begrænse modtageranlæg for papirfraktionen.

Det er uklart, om papirposer/papiremballage er velkomne i fraktionen eller ej.

Side 18 af 33

3.3 Pap

Udkastet til sorteringsvejledning forholder sig ikke til plastbelagt/coated pap. Vi tænker, at det bør anføres på negativ-listen?

Pizzabakker står på negativlisten, men det, der menes, er jo vådt og snavset pap. En helt ny, tør og ubrugt pizzapakke kan godt genanvendes. Dog har vi kendskab til, at hvis der indgår pizzabakker i et læs pap, kan det i visse tilfælde blive kasseret i modtageanlægget.

Der bør i vejledningen reflekteres over, om det skal formuleres anderledes, sådan at der kun nævnes brugte pizzabakker eller lignende. Generelt bør der lægges vægt på at vådt og snavset pap (herunder brugte og beskidte pizzabakker) skal i restaffald.

3.4 Plast

Plast med faremærker

Det anføres, at produkter til personlig pleje ikke er mærket med faremærker. Men det anføres ikke hvordan disse så foreslås sorteret? Siger kosmetiklovgivningen noget om bortskaffelse af emballagen? Det ser vi gerne afklaret, da borgerne også stiller spørgsmål på det niveau.

Vi ser også gerne, at der udfoldes noget mere, hvad der menes med tømt emballage. Jf. vejledning om klassificering af farligt affald kunne det være hensigtsmæssigt at tilføje, at den skal være 'dryptør'.

Sortering i forhold til emballagernes faremærkning er en udfordring, da vi både har **borgerens begrænsede opmærksomhed** i forhold til affaldssortering og flere forskellige lovgivninger, der griber ind i den rette sortering. Vi antager, at Miljøstyrelsens sorteringsvejledning er udarbejdet i samarbejdet med dels Beredskabsstyrelsen (om fx farligt gods/ADR-regler) og dels kyndige personer udi klassificering af farligt affald?

Vi bifalder, at der kommer en afklaring på den rette sortering af emballager med faremærker, men afklaringen er ikke komplet. Meget aktuelt har vi drøftet håndtering af tomme håndspritbeholdere, hvor sorteringsvejledningen ikke giver et endeligt svar. Det, mener vi, er en uholdbar situation og noget som Miljøstyrelsen bør afklare med de rette parter. Aflevering med/uden låg kan evt. være relevant at tage med i betragtning. Brandfarlige stoffer ville fordampe uden låg og det ville fremme at fx emballager med tidligere ætsende indhold er helt tømte. Sorteringsvejledningen udkommer samtidig med at kommunerne skal etablere husstands-nær indsamling af farligt affald. Det kan derfor undre, at farligt affaldsordningen ikke anbefales brugt til flere af de faremærkede emballager.

Vi har haft nogle af vores eksperter udi klassificering af farligt affald, ADR-reglerne og forhold omkring genanvendelse af plastemballage til at gennemgå udkastet til sorteringskriterier på området. Deres betragtninger er følgende:

GHS05- ætsende: Der skal små mængde til at udløse en klassificering som farligt gods. Det kan også give problemer, når plastfraktionen eksporteres, da det normalt ikke vil være en 'farligt gods' transport der udføres. Den største bekymring er dog arbejdsmiljø. Plastemballagerne gennemgår en håndtering, hvor der er tæt kontakt til medarbejderne fx under sortering og presning af emballagerne. Derfor er det yderst vigtigt, at emballagerne er drypfri og gerne uden låg, når de afleveres. Mange rengøringsmidler er mærket ætsende, så det vil være en væsentlig mængde, der fjernes fra genanvendelsesstrømmen ved sortering til farligt affald, med mindre det fortsat vil kunne udsorteres til genanvendelse efter indsamling i en farligt affald ordning. Det er dog ikke udelukkende rengøringsmidler, der er mærket som ætsende og kemikalier med høj koncentration anbefales ikke udsorteret til genanvendelse.

Side 19 af 33

GHS02 – brandfare: Påføres mange typer produkter, herunder beholdere under tryk og reaktive produkter som selvantændelige stoffer og organiske peroxider. De nævnte eksempler vurderes problematiske i restaffaldet, og de er som udgangspunkt omfattet af regelsættet om transport af farligt gods. Problemet forstærkes, når der som nu under corona kan komme store mængder i samme læs.

GHS03 – brandnærende: Eksempler er iltbaserede produkter (fx til swimmingpools) og brintoverilte, der udgør en risiko i tilfælde af brand. Disse stoffer vurderes ligeledes problematiske i restaffaldet og emballager fra oxiderende stoffer er ikke tilladt i en miljøkasseordning. Transporten af tømte emballager fra disse produkter foregår jf. ADR.

GHS09 – miljøfare: Som udgangspunkt følger klassificeringen miljøfarlig i farlig gods sammenhæng CLP-klassificeringen. Det kan ikke anbefales at sortere miljøfaremærket emballager til restaffald, bl.a. fordi Aquatic Chronic 1 har en koncentrationsgrænse på 0,25 %. Det kan altså ikke udelukkes, at "tømt emballage" stadig skal klassificeres som farligt affald (miljøfarlig), selvom den er tømt.

Mange bekæmpelsesmidler er i dag "kun" klassificeret miljøfarlig, og det vil i givet fald betyde, at emballager fra bekæmpelsesmidler ender i restaffaldet, hvilket kan være problematisk for forbrugeren at adskille fra øvrige bekæmpelsesmidler med anden faremærkning.

Positiv/negativlisten for plast:

Plastflasker med pant er ikke noget problem, så måske man skulle nøjes med at skrive plastflasker. Derudover kunne der anføres plastkopper/plastservice, selvom engangsplastdirektivet er ved at udfase nogle af disse produkter. På forbudtsiden savnes der emballager fra brandfarlige, brandnærende og miljøfarlige stoffer jf. vejledningens forslag til sortering af emballager med faremærker.

På forbudt-siden anføres, at Melamin kan afleveres på genbrugspladsen. Vi er noget i tvivl om, i hvilken fraktion dette skulle ske, og foreslår at nøjes med en henvisning til restaffald.

CD- og DVD-skiver bør fremgå af negativlisten som supplement til, at omslag er på positivlisten.

3.5 Glas

På negativ-listen henvises mange fraktioner til genbrugspladsen. Formodentligt, da de ikke er forbrændingsegnede. I praksis vil mindre mængder keramik og porcelæn kunne håndteres i restaffaldsstrømmen ligesom visse kommuner, bruger deres storskraldsordning som en option til at aflevere nogle af disse fraktioner. Medicinglas vil normalt være uønskede på genbrugspladsen ligesom andet medicinaffald.

Side 20 af 33

Bør der kigges mere på muligheden for genbrug i dette afsnit?

3.6 Metal

På negativlisten anføres at kanyler skal afleveres som farligt affald. Kanyler vil normalt ikke være velkomne i en farligt affald ordning og skal afleveres på apoteket. Stort metal på negativ listen eksemplificeres ikke – eksempler kunne være bremseklodser, wire og metalrør.

3.7 Mad- og drikkekartoner

Dette er en helt ny fraktion og derfor kan det være relevant at starte med en begrænset positivliste. Der er dog en rivende udvikling i gang i forhold til fiberbase-rede emballager med diverse coatinger, som sandsynligvis vil kunne håndteres i samme proces. Hvis de ikke ønskes med i fraktionen til en start, bør negativlisten suppleres hermed. Tilføjelsen kunne være papkrus og andet plastbelagt pap (i restaffald).

3.8 Farligt affald

Hvis anbefalingerne om sortering af faremærkede emballager justeres, vil der skulle konsekvensrettes i farligt affald afsnittet.

I tilladt-listen anføres kanyler. Men de skal netop, som det også anføres, ikke i farligt affald ordningen, men afleveres på apoteket i en dertil udleveret kanyleboks. Udfordringen ved at have kanyler i fx en farligt affaldskasse, er arbejdsmiljø for dem, der tømmer kasserne, men især tyveri fra stofmisbrugere.

Er der en problematik i forholdt til trykflasker og spraydåser som hver står på hhv. negativ- og positivsiden?

3.9 Småt elektronik

Vi henviser til bemærkninger til affaldsbekendtgørelsesudkastet vedr. ordninger for WEEE. Ud over dette savner vi fokus på de større lithium-ion batterier (over 500 g), hvor der gælder særlige regler for transport.

I selve beskrivelsen anføres at kommunerne sorterer det indsamlede affald i 7 elektronikfraktioner. Det sker næppe for det WEEE, der indsamles i henteordninger, da det er småt elektronik. Vi skal henvise til § 28, stk. 2 i elektroniskrotbekendtgørelsen, hvor sorteringskravene er beskrevet. Styrelsen bør sikre, at der

er overensstemmelse mellem affaldsbekendtgørelsen og elektronikskrotbekendtgørelsen.

Større elektronikprodukter (større end hvad der kan være i en 8 liters frysepose eller en miljøkasse) vil kun kunne indsamles via en fortovs-/storskraldsordning. Vi foreslår at der på forbudslisten står "elektronik der er større end hvad der kan rummes i en 8-liters pose" eller "elektronik, der fysisk ikke kan rummes i kommunens indsamlingsmateriel".

Side 21 af 33

3.10 Batterier

Hvordan batterierne behandles og hvor anses ikke relevant for sorteringskriterierne. Vi henviser derudover til vores bemærkninger til affaldsbekendtgørelsesudkastet vedr. batterier. Ud over dette savner vi fokus på de større litium-ion batterier (over 500 g), hvor der gælder særlige regler for transport.

Derfor foreslår vi, at der ændres i teksten 'principper' i den tilladte fraktion. Det er ikke alle batterier uanset udformning og type, der er velkomne i ordningen. Cykelbatterier og lignende batterier fra alle mulige andre motoriserede køretøjer er ikke velkomne. En ny tekst kunne være bærebare batterier fra husholdninger, der vejer under 500 g.

3.11 Restaffald

Under de andre fraktioner henvises en række produkter til restaffaldsordningen. De bør kunne genfindes i listen. Det er fx "store knogler", evt. "mindre døde dyr (under andestørrelse?), måske også 'mindre mængder porcelæn/keramik jf. vores bemærkninger til glasaffald. På negativlisten savnes 'større døde dyr'.

Pizzabakken bør på negativlisten – se vores kommentar til pap-afsnittet.

Bilag

I bilaget er der forsat anført bionedbrydeligt i forbudt-tabellen. Vi antager, at det er en manglende konsekvensrettelse.

Indsamlingsordning for småt elektronik og batterier

Det følger af udkastets § 27, at kommunerne skal etablere en indsamlingsordning i form af en henteordning for særskilt indsamling af farligt affald, herunder småt elektronik og batterier.

Hidtil er indsamlingen af (småt) elektronik og batterier blevet reguleret i deres respektive bekendtgørelser, og ikke i affaldsbekendtgørelsen. Det rejser en række problemstillinger, hvis reguleringen af indsamlingen nu også sker i affaldsbekendtgørelsen.

Småt elektronik

Den kommunale indsamling af elektronikaffald (WEEE) har siden implementeringen af producentansvaret for WEEE i Danmark været reguleret i en særlig bekendtgørelse for elektronikaffald (bekendtgørelse om at bringe elektrisk og elektronisk udstyr i omsætning samt håndtering af affald af elektrisk og elektronisk udstyr, nr. 148 af 8. februar 2018).

At det skulle ske i en særlig bekendtgørelse, blev fastlagt, da loven blev vedtaget i 2005. Bekendtgørelsen er udstedt i henhold til miljøbeskyttelsesloven § 44 (se L 2 som fremsat den 23/2-2005: https://www.ft.dk/samling/20042/lov-forslag/l2/20042_l2_som_fremsat.htm).

Side 22 af 33

Den kommunale indsamling af WEEE, er reguleret i den nuværende elektronikskrotbekendtgørelsens kapitel 8.

Det synes ikke hensigtsmæssigt at indsamlingen af (småt) elektronik reguleres i to forskellige bekendtgørelser, og slet ikke når kravene til ordningerne i de to bekendtgørelser er forskellige.

Kravet i udkastet om, at der **skal** etableres en indsamlingsordning i form af en henteordning for småt elektronik, er mere vidtgående end de gældende krav i elektronikskrotbekendtgørelsen, hvor en indsamlingsordning i form af en bringeordning (genbrugsplads) er tilstrækkelig.

Nogle kommuner har – frivilligt - etableret henteordninger for småt elektronik. Men typisk elektronik, der kan ligge i en pose på skraldespanden – eventuelt sammen med batterierne. Disse ordninger kan ikke fungere, hvis de skal omfatte elektronik med en dimension på op til 50 cm.

Kravene i udkastet fordyrer de kommunale ordninger for elektronik, hvad enten man har en henteordning eller ej. Dels grundet det skærpede krav om en henteordning af småt elektronik op til 50 cm, dels fordi det sandsynligvis kræver mere eftersortering, for at kommunerne kan aflevere det reglementeret til producenterne, jf sorteringskravene i § 28, stk. 2 i elektronikskrotbekendtgørelsen.

Det ses ikke, hvorvidt styrelsen har belyst de økonomiske og miljømæssige konsekvenser af denne ordning. Vi vil anbefale at styrelsen gør dette, inden ordninger pålægges kommunerne.

Uanset dette, vil vi anbefale at reguleringen af indsamlingsordninger for WEEE sker i elektronikskrotbekendtgørelsen. De skærpede krav til ordningen for småt elektronik bør derfor fjernes fra udkastet og implementeres i elektronikskrotbekendtgørelsen.

Som minimum bør kravene i de to bekendtgørelser være ens, da det ellers er uklart, hvilke regler der gælder.

Rent økonomisk kan vi endnu engang konstatere at kommunerne, og dermed borgerne, skal betale for, at der indsamles mere elektronikaffald, på trods af at det er underlagt et producentansvar. De økonomiske incitamenter til at udvikle nye miljøvenlige produkter udhules, så længe producenterne friholdes for at dække dele af omkostningerne til affaldshåndteringen. Dette er stik mod det principielle formål med producentansvaret.

Vi skal endnu engang opfordre til, at lovgivningen ændres således, at producenterne betaler for hele affaldshåndteringen, herunder de kommunale indsamlingsordninger.

Batterier

Den kommunale indsamling af batterier har siden implementeringen af producentansvaret for batterier, været reguleret i en særlig bekendtgørelse for batterier (bekendtgørelse om batterier og akkumulatører og udtjente batterier og akkumulatører, nr. 1453 af 7. december 2015).

Den kommunale indsamling reguleres i bekendtgørelsens §§ 18 og 19.

Det fremgår af forarbejderne til lovgivningen, at der udstedes en særlig bekendtgørelse, hvor også rammerne for den kommunale indsamling af batterier fastlægges (L 134 af 27. marts 2008).

Kravene i udkastet er mere vidtgående end de krav, der i dag stilles til indsamlingen af batterier i "batteribekendtgørelsen". Dermed fordyres indsamlingen af batterier i kommunerne.

Kommunerne må ikke gebyrfinansiere indsamlingen af batterier, jf. miljøbeskyttelseslovens § 48, stk. 2. Indsamlingen finansieres via et årligt beløb, som producenter og importører betaler til SKAT (<https://mst.dk/affald-jord/affald/producentansvar-for-affald/batterier-og-producentansvar/betalingsats-for-baerbare-batterier/>). Beløbet fordeles til kommunerne efter det udvidet totalbalance princip (DUT).

De nuværende indsamlingsomkostninger hos kommunerne, og den tilhørende sats pr. kilo for producenter og importører, er beregnet på baggrund af de eksisterende krav til den kommunale indsamling af batterier.

Når kravene skærpes, betyder det højere omkostninger til indsamlingen for kommunerne. Derfor må den sats producenterne og importører betaler nødvendigvis sættes op, så kommunerne får deres omkostninger til indsamling af batterier dækket, som lovgivningen kræver.

Det betyder at satsen på 5,05 kr./kilo, der er fastsat i miljøbeskyttelseslovens § 9 u, stk. 2 skal opjusteres, inden de nye indsamlingskrav til batterier kan implementeres.

Vi forventer, at de kommunale parter får mulighed for at kommentere på ministeriets beregning af meromkostningerne, inden den nye sats fastsættes.

Vi skal også i relation til indsamlingen af batterier bemærke det uheldige i, at indsamlingen af batterier reguleres i to forskellige bekendtgørelser, hvor kravene er forskellige.

Som minimum bør kravene i de to bekendtgørelser være ens, da det ellers er uklart, hvilke regler der gælder.

Genanvendelse

I bekendtgørelse for affald indføres som noget nyt et dokumentationskrav i affaldets afsætningskæde for reelt genanvendte mængder. For de kommunale ordninger gælder dette kun, hvis affaldet ikke afsættes direkte til genanvendelse og for virksomheder kun på kommunens anmodning. Vi kan ikke bakke op om dette krav.

Side 24 af 33

Formål med kravet

Det er uklart, hvad dette dokumentationskrav i afsætningskæden skal bruges til, da det ikke er affaldsproducenter i form af kommuner eller virksomheder, der indrapporterer data til affaldsdatasystemet.

Jævnfør affaldsdirektivet er det medlemsstaterne, der har ansvaret for at indrapportere de reelt genanvendte mængder til EU. I dansk kontekst er det altså Miljøstyrelsen, der skal indrapportere data til Kommissionen og det er fortsat uklart, hvordan Miljøstyrelsen forventer at gennemføre skiftet fra at opgøre de indsamlede mængder til en opgørelse af de reelt genanvendte mængder.

Det fremgår af høringsbrev og af Ministeriets høringsmøde, at der skulle være indført et krav til de europæiske genanvendelsesplaner om at opgøre den reelle genanvendelsesprocent for det affald, disse planer modtager. Vi kan ikke finde dette krav, da direktivet netop stiller kravet til medlemsstaternes opgørelse til EU. Vi kan heller ikke i den danske regulering finde, at der skulle være stillet krav til de danske genanvendelsesplaner om at opgøre og indrapportere de reelt genanvendte mængder, hvilket ville kræve ændringer i affaldsdatabekendtgørelsen?

I praksis vil det være yderst kompliceret for kommunen (eller den enkelte virksomhed) at få oplyst en reel genanvendelsesprocent, da affaldet blandes sammen med andre affaldsproducenters affald i afsætningskæden. Samme plan vil kunne have vidt forskellige 'reelle genanvendelsesprocenter' alt afhængigt af inputmaterialet. Derudover vil affaldet - afhængigt af markedssituationen - blive afsat til forskellige planer, som kan have forskellig reel genanvendelsesprocent. Disse problemstillinger bliver belyst i Miljøprojekt nr. 2128 om *Sporing af genanvendelse af husholdnings- og husholdningslignende affald fra marts 2020*.

Vi mener, at det må være virksomhederne i afsætningskæden, som via indrapporteringer til affaldsdatasystemet hjælper staten med at få opgørt den reelle genanvendelse af det indsamlede affald. På anlægsniveau kan det opgøres, hvor meget affald der er modtaget og hvor meget affald, der er udsorteret i sorterings- og genanvendelsesprocessen.

Kommunerne vil gerne bidrage med oplysninger om afsætningskanaler og forventede genanvendelsesprocenter, men det vil ikke være muligt for den enkelte kommune at få dokumentation for den reelle genanvendelse af lige netop deres affald. Da kravet ikke har nogen sammenhæng med dataregistreringen og opgørelsen af nationale genanvendelsesprocenter kunne bestemmelsen omformuleres til, at kommunalbestyrelsen i deres afsætningsaftaler skal oplyses om, hvor stor en andel af det indsamlede affald (fx på baggrund af de fælles

sorteringskriterier) de vil kunne forvente, at der reelt genanvendes. Muligheden herfor bør afklares i en dialog mellem udbyder og tilbudsgiver, dvs. at ministeriet kunne invitere brancheorganisationerne til en drøftelse af mulighederne, måske kan der udvikles en norm for krav ved udbud?

Side 25 af 33

Vi foreslår indtil videre, at afsnittet udgår, og at der kun fastholdes en bestemmelse om, at kommunalbestyrelsen skal sikre genanvendelse af det indsamlede affald. Vi henviser desuden til vores bemærkninger i det juridiske notat om dokumentationskravet.

Høj reel genanvendelse

Kommunerne og virksomhederne skal jf. bekendtgørelsesudkastet sikre en høj reel genanvendelse af det indsamlede affald. 'Reel genanvendelse' er ikke defineret, men det er på høringsmødet oplyst, at det handler om en vægtbaseret tilgang jf. EU's nye målepunkt for genanvendelse. I vores optik kan 'reel genanvendelse' også pege på kvalitet fremfor kvantitet i genanvendelsen. Genanvendelse der giver cirkularitet, dvs. genanvendelse af materiale på samme niveau, fremfor store mængder genanvendelse, der må betegnes som downcycling. Der er en risiko for, at kvalitet i genanvendelsen kommer under pres, når der udelukkende ses kvantitativt på genanvendelsen.

Sorteringskriterierne presser allerede modtageranlæggene. Alt hvad anlæggene kan håndtere sendes den vej uden større refleksioner over, hvilken kvalitet i genanvendelsen der kan opnås af de enkelte materialer.

Vi anbefaler, at 'høj reel' udgår, så der står, at kommunalbestyrelsen skal sikre genanvendelse af det indsamlede affald. Og med det nye målepunkt for genanvendelse følger det implicit, at der er tale om 'reel' genanvendelse. Det fremgår af følgebrevet at ordet 'høj' skal signalere, at kommunerne skal vælge de behandlingsanlæg, der genanvender mest muligt af den indsamlede mængde affald. Sådanne signaler mener vi hører hjemme i en affaldsplan og ikke i en bekendtgørelse. Ved at flytte 'signalet' til affaldsplanen er det derudover muligt at få indarbejdet refleksioner over kvaliteten i genanvendelse fremfor udelukkende kvantitet for de enkelte fraktioner/materialestrømme.

For visse fraktioner, mest oplagt for glas, men måske også for andre fraktioner vil det være hensigtsmæssigt at tilføje 'forberedelse til genbrug'. Således at der står, at kommunerne skal sikre forberedelse til genbrug eller genanvendelse af det indsamlede affald.

Der er en særcase omkring genanvendelse af plastaffald, hvor kommunerne skal sikre mindst 60% reel genanvendelse af plastaffaldet. Det afspejler formodentlig en indarbejdelse klimaaftalens ønsker til afsætning af plastaffald. I Klimaaftalen ser vi dog ikke politikernes ønske afgrænset til det husstandsindsamlede plastaffald. Der indsamles og afsættes også plast fra genbrugspladserne.

Kravet om 60% reel genanvendelse er meget generisk og det er uklart, hvordan det skal fortolkes. Først og fremmest er 'reel' uklart jf. ovenstående. Dernæst er det uklart af hvad, der skal sikres 60% genanvendelse. Er det af de samlede mængder i indsamlingsordningen for plast? Er det for det plastaffald, der er

indsamlet (altså eksklusive fejlsorteringer) eller er det for det plastaffald i ordningen, som lever op til sorteringskriterierne for plastfraktionen eller er det af den plast, der er udsorteret på et sorteringsanlæg mhp. genanvendelse?

Side 26 af 33

Madaffald – husk definitionen på genanvendelse

I bekendtgørelsesudkastet stilles der krav til høj reel genanvendelse af madaffald. Det er en udfordring, da genanvendelsesdefinitionen netop ikke omfatter produktion af brændsler. Bioforgasning af madaffald gør begge dele. Der produceres brændsel i form af biogas og der gennemføres en genanvendelsesoperation ved at tilbageføre digistatet på landbrugsjorden. Hvis man stiller krav om høj reel genanvendelse af madaffaldet, må man nødvendigvis minimere den andel, der omsættes til biogas fremfor digistat/kompost. Derudover er der en forskellig nye behandlingsteknologier på vej, som kan levere højværdige produkter til forskellige formål.

I forhold til en anden formulering er det muligt at lade sig inspirere af affaldsdirektivet, hvor der bruges bredere formuleringer i forhold til madaffald:

Medlemsstaterne træffer foranstaltninger for at:

a) tilskynde til genanvendelse, herunder kompostering og bioforgasning, af bioaffald på en måde, der lever op til et højt niveau af miljøbeskyttelse og giver et output, som opfylder relevante høje kvalitetsnormer

.....

c) fremme anvendelse af materialer, som er fremstillet af bioaffald.

Da organisk affald omsættes undervejs i genanvendelsesprocessen opgøres genanvendelsesprocenten ved indgangen til genanvendelsesoperationen (fratrasket efterfølgende udsortering af materialer). Hvis der skal stilles krav til de kommunale afsætningsaftaler, ville det for madaffald være mere hensigtsmæssigt at fokusere på det affald, der frasorteres i forbehandlingen eller efter endt behandling.

Kapitel 11 om anmeldelse af bygge og anlægsaffald

Vi bifalder formålet med de foreslåede ændringer i affaldsbekendtgørelsens kapitel 11, som er øget sporbarhed for bygge- og anlægsaffaldet samt at gøre det nemmere at læse reglerne. I den forbindelse bifalder vi også fjernelse af 10m²-reglen, som har været svær at arbejde med.

Side 27 af 33

Affaldsmottager

Til anvendelse i kapitlet defineres som noget nyt en 'affaldsmottager'. Som vi læser det, er affaldsmottageren i praksis en godkendt indsamler jf. definitionen i affaldsaktørbekendtgørelsen eller et affaldsbehandlingsanlæg jf. den eksisterende definition i affaldsbekendtgørelsen? Vi forslår, at der ikke 'opfindes' nye aktører i form af 'affaldsmottager' i affaldsbekendtgørelsen, men at der henvises til de allerede etablerede termer for de virksomheder, der overtager ansvaret for behandlingen af affaldet. Herved bliver det også mere naturligt at skelne mellem genbrugspladser (indsamlingsordninger), godkendte indsamlere samt affaldsbehandlingsanlæg, når der fastlægges regler om disse aktørers forpligtigelse i forbindelse med anmeldereglerne.

Affaldsmottageren pålægges en indrapporteringsforpligtigelse til den kommune, hvor affaldet er anmeldt. I praksis vil affald kunne blive afleveret til en række forskellige mottagere som fx sorteringsanlæg, genanvendelsesanlæg, energianlæg, deponeringsanlæg og anlæg til modtagelse af farligt affald. Men det kan i princippet også afleveres til en godkendt indsamler. Her er der risiko for uklar ansvarsfordeling mellem den godkendte indsamler og behandlingsanlægget om indrapporteringen tilbage til kommunen.

Det er især sorteringsanlæggene for bygge- og anlægsaffald, som har været involveret i arbejdet med at sikre øget sporbarhed på affaldet, da de største mængder af bygge- og anlægsaffaldet håndteres via disse anlæg. Med reglerne bliver det dog enhver 1. mottager af affaldet, der omfattes af indrapporteringsforpligtigelsen, herunder også andre typer anlæg, som fx deponeringsanlæg, affaldsenergianlæg samt anlæg for modtagelse af farligt affald. En del af mottagestationerne og deponeringsanlæggene indhenter allerede nu oplysninger om indholdet i de enkelte læs ved fx at rekvirere miljøkortlægningsrapporten.

Alle anlæg vil skulle tilpasse veje- og it-systemer, så de kan levere den ønskede tilbagemelding til kommunen. Det kræver tid til udvikling også for at sikre et hensigtsmæssigt samspil med indrapporteringen til affaldsdatasystemet, hvorfor der bør fastsættes en implementeringsfrist for indrapporteringskravet på mindst 1 år. Lige nu er hverken de kommunale anmeldesystemer eller vejesystemerne forbedret til at kunne foretage disse opslag og tilbagemeldinger. Det er en betingelse, at der kan udvikles digitale systemer, der automatisk kan generere de ønskede tilbagemeldinger til kommunen, herunder evt. forskellige kommunale systemer. Der foreslås en 4 ugers frist efter modtagelse af hele affaldsmængden. Hertil vil vi bemærke, at det for mottageranlægget kan være umuligt at vide, hvornår den samlede mængde er modtaget. Derfor tænker vi, at der skal kigges i retningen af månedlige indberetninger.

Afhængigt af den administrative byrde forbundet med tilbagemeldingen til kommunen er der en risiko for, at det kan blive dyrere at aflevere anmeldt end ikke anmeldt affald, da anlægget skal have sine udgifter dækket.

Side 28 af 33

Genbrugspladserne

En kommunal indsamlingsordning i form af en genbrugsplads som modtager af anmeldt bygge- og anlægsaffald vil ikke kunne foretage den krævede indrapportering tilbage til kommunen. Der er ingen som transportøren (som i det konkrete tilfælde kan være en borger eller en håndværker) kan fremvise den senest ajourførte anmeldelse og det dertilhørende løbenummer til og genbrugspladserne har intet system, som vil kunne rapportere til kommunen.

Vi foreslår, at bygherren selv har indrapporteringsforpligtigelsen, når det anmeldte affald afleveres på en genbrugsplads (dvs. i en kommunal indsamlingsordning). Hvis det skønnes nødvendigt, kan bygherren pålægges en dokumentationsforpligtigelse i form af fx fotodokumentation og eller kvittering for aflevering af farligt affald, men i princippet bør anmeldesystemet også kunne indrettes således, at der ikke fra kommunens side forventes en indrapportering på affald, der er anmeldt afleveret (og evt. også anvist) til at blive afleveret på genbrugspladsen. På den måde vil indrapporteringsforpligtigelsen bortfalde helt for affald afleveret på genbrugspladsen, hvilket vi skønner vil være mest hensigtsmæssigt.

På genbrugspladserne modtages der både affald, der skulle have været anmeldt, visse steder også affald der er anmeldt og affald, der ikke skal anmeldes, da det fx er under grænsen på 1 ton. Men ud over tons-grænsen er der uklarhed omkring, hvilke typer bygge- og anlægsaffald der er omfattet af reglerne, fx modtager genbrugspladserne mange havefliser, men vil det skulle anmeldes, hvis der er over 1 ton? Det kunne være interessant med en afgrænsning her.

Vi indgår fortsat gerne i det pågående arbejde omkring genbrugspladsernes modtagelse og den videre håndtering af bygge- og anlægsaffald på landets genbrugspladser.

Derudover vil vi gerne påbegynde en dialog med Miljøministeriet og Miljøstyrelsen om hvordan en tilbagemelding fra et modtageranlæg kan foregå, og om den er relevant i alle tilfælde, fx når kommunen har anvist til et navngiven affaldsenergianlæg, modtagestation for farligt affald eller et deponi.

Øvrige bemærkninger

§2 definitioner

Copy/paste

Når der indsættes tekst direkte fra affaldsdirektivet, vil det være hensigtsmæssigt, hvis der ikke ændres i teksten. Fx mangler 'ikke udtømmende' i definitionen af nyttiggørelse. Opfyldning får tilføjet ordet 'materiale' og i affaldshierarkiet mangler der, 'fx energiudnyttelse' under 3) Anden nyttiggørelse. Det bliver herved uklart om den danske implementering lægger op til at en anden fortolkning end det der fremgår af direktivet.

Side 29 af 33

Kombineret og særskilt indsamling

Vores umiddelbare opfattelser er, at begreberne skal erstatte hhv. kildeopdelt og kildesorteret indsamling af forskellige affaldsfraktioner. Men vi finder, at det er svært at komme i mål hermed, når vi bruger EU's definition på særskilt indsamling og opfinder et nyt begreb i form af kombineret indsamling, som ikke står som modsætning til særskilt indsamling. Vi bifalder dog, at kildeopdelt indsamling erstattes af det mere beskrivende begreb kombineret indsamling.

Definitionen af særskilt indsamling kommer fra affaldsdirektivet og omfatter en indsamling hvor en *affaldsstrøm* holdes adskilt alt efter affaldets type og art for at lade en specifik behandling. Affaldsstrøm er ikke defineret hverken i bekendtgørelsen eller i affaldsdirektivet. Det fremgår dog af EU-Kommissionens vejledning for separat indsamling af kommunalt affald fra april 2020, at affaldsstrøm enten kan referere til affaldsmaterialer, som fx plast eller metal eller til produkter, som har skabt affaldet, som fx emballage eller elektronik.

Derfor ser vi, at kombinerede indsamlinger af fx metalemballage og plastemballage allerede rummes i selve begrebet særskilt indsamling, da der er tale om emballager. Vi har tidligere gjort Miljøstyrelsen opmærksom på, at vi derfor ikke finder det nødvendigt at søge EU-systemet om tilladelse til kombineret indsamling af affaldsmaterialer, der kommer fra den samme affaldsstrøm. I princippet kan en affaldsstrøm også være tørre, genanvendelige fraktioner, der går til et sorteringsanlæg.

Som det i øvrigt fremgår af vores juridiske notat, er det vores opfattelse, at der i bekendtgørelsen sker en overimplementering af direktivet, uden der ses en begrundelse for, at det er tilfældet.

Affaldsmottager

6) Affaldsmottager bør enten slettes eller defineres ved at bruge de begreber der allerede nu dækker ansvarsovertagelsen (godkendte indsamlere og behandlingsanlæg)

§ 13-16 om kommunal affaldshåndtering og planlægning

Affaldsdirektivet

I affaldsdirektivet stilles en række krav til indholdet i de nationale affaldsplaner. I seneste justering af Miljøbeskyttelsesloven er der udelukkende indarbejdet, at der i den nationale affaldsplan skal ske en vurdering af behovet for særskilte indsamlingsordninger og henkastet affald. Det betyder, at der fortsat er uklarhed omkring implementering af de øvrige krav som fx ordninger for affald der indeholder betydelige mængder af kritiske råstoffer eller passende kvalitative eller kvantitative indikatorer og mål, herunder for mængden af produceret affald og behandlingen heraf og for det kommunale affald, der bortskaffes eller gøres til genstand for energidnyttelse.

Side 30 af 33

Vi foreslår, at kravene til de kommunale affaldsplaner i øget omfang afspejler kravene fra direktivet fx mht. henkastning af affald samt kvalitative og kvantitative indikatorer og mål.

Erhvervsaffald

I plandelen skal kommunerne skønne de fremtidige affaldsmængder i kommunen bortset fra erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse. Vi foreslår, at §16 1) Udvides med følgende: *Redegørelsen skal dog indeholde et skøn over de fremtidige affaldsmængder til materialenyttiggørelse fra kommunens institutioner og virksomheder og fra erhvervslivet der jf. bestemmelser i affaldsaktørbe- kendtgørelsen må benytte de kommunale ordninger.*

Ved sådan en ændring kan det sikres, at kommunerne allerede nu planlægger med de mængder der indsamles fra virksomheder i blandet bolig/erhverv og fra genbrugspladserne og når Klimaaftalens ønske om, at virksomheder generelt må tilvælge kommunale ordninger for deres affald, der i art og mængde svarer til husholdningernes, er der ikke behov for konsekvensrettelser i affaldsbekendtgørelsen af den årsag.

Kapacitetsplanlægning

Det fremgår også fortsat af §16 5) at kommunerne skal redegøre for behovet for etablering af yderligere kapacitet til deponi og forbrænding på baggrund af de forventede tilførte mængder af affald sammenholdt med de anvendte anlægs kapacitet og levetid.

Planlægningen for forbrændingskapacitet må i lyset af Klimaplanen og det igangsatte arbejde om nedlukningsplaner konstateres at være overgået til staten. Vi vil derfor opfordre Ministeriet til at overveje, hvad det reelt er, at kommunerne i deres affaldsplaner skal forholde sig til vedr. forbrændingskapaciteten.

Endelig skal vi endnu engang nævne, at kommunerne også gerne vil arbejde med affaldsforebyggelse, hvorfor vi foreslår § 13 og § 14 ændret således, at begge omfatter kommunal affaldsforebyggelse og affaldshåndtering.

§ 29 og § 36 om haveaffald

Indsamlingsordninger for haveaffald

Vi mener, at haveaffald har det bedst hjemme i haven. Det er godt for biodiversiteten og der undgås energiforbrug til transport og behandling. Yderligere mindsker vi mængden af kommunalt affald, når haveaffaldet bliver hjemme hos borgeren. Derfor kan vi ikke bakke op om et krav til kommunerne om at etablere en indsamlingsordning, som *"tilrettelægges på en sådan måde, at væsentlige dele af affaldet bliver indsamlet"*. Det er ikke hensigtsmæssigt. Og er i øvrigt i modstrid med stk. 4, hvor det fremgår, at kommunalbestyrelsen kan bestemme, at husholdningerne må kompostere haveaffaldet.

Side 31 af 33

Alle kommuner har en ordning for haveaffald i form af deres genbrugspladser ligesom en række kommuner har henteordninger for haveaffald. Men den mest hensigtsmæssige håndtering af det indsamlede haveaffald er dog ikke at sikre en 'høj reel genanvendelse', men at de vedholdige dele energiudnyttes, som det også fremgår af seneste Ressourcestrategi.

Vi foreslår at hele § 29 udgår eller, at der af hensyn til implementering af affaldsdirektivets definition af bioaffald, som omfatter haveaffald, udelukkende fastlægges en bestemmelse om, at kommunen kan bestemme, at husholdningerne kan kompostere haveaffaldet.

I bilag 6 fremgår sorteringskriterier og piktogram for haveaffald. Ud over, at vi mener at hele bilaget bør flyttes til vejledningerne, mener vi ikke, at det er hensigtsmæssigt at definere sorteringskriterier og piktogrammer for fraktioner, der ikke er henteordninger til og som ikke er blevet drøftet i branchen.

Kommunalbestyrelsens mulighed for at tillade afbrænding af haveaffald

Vi kan ikke bakke op om de foreslåede ændringer af § 36. Med ændringen kriminaliseres, at borgerne laver snobrød i haven over bål/på bålsteder, og at eksempelvis spejdere har lejrbål og laver bålmad. Til begge formål anvendes typisk grene/haveaffald. Dette reguleres ikke nødvendigvis udelukkende af beredskabet. Fx henvises der i [vejledningen fra Nordjyllands beredskab](#) til kommunens affaldsregulativ. Kravet er i øvrigt ikke konsistent i forhold til § 48, hvor kommunalbestyrelsen fortsat har mulighed for at tillade gartnerier at afbrænde haveaffald.

Forbrændings- og deponeringsegnet affald

Opsplitningen mellem hvad der defineres under definitionerne af hhv. deponeringsegnet og forbrændingsegnet affald og hvilke bestemmelser der fremgår af bestemmelserne for forbrændingsegnet affald og deponering af affald er uens for de to behandlingsformer. Det kan give forvirring, når man prøver at genfinde bestemmelser om at genanvendeligt affald hverken må energiudnyttes eller deponeres.

Kapitel 8 – frivillige tilbagetagningsordninger

Kapitlet fastlægger virksomheders ret til, under nærmere fastlagte betingelser, at etablere tilbagetagningsordninger for produkter og emballager, når det bliver til affald (§ 54).

Side 32 af 33

Det synes uklart, hvad der menes med "produktkategori" i §54 stk. 1. Det bør beskrives nærmere i forbindelse med den endelige bekendtgørelse.

Det fremgår, at virksomheder der etablerer tilbagetagningsordninger ikke må hente "affaldet" ved husstanden medmindre det sker i forbindelse med levering af et nyt produkt (§ 55). Vi er glade for denne bestemmelse, da vi finder det afgørende, at der som hovedregel kun er en aktør, der har ret til at hente borgernes affald ved husstanden.

I udgangspunktet har vi heller ingen indvendinger mod, at virksomheder kan modtage produkter/affald og/eller tage "affald" med, når de leverer nye produkter.

Bestemmelserne giver dog anledning til en række spørgsmål, som bør afklares inden bekendtgørelsen træder i kraft.

- Senest den 1. januar 2025 træder producentansvaret i kraft for emballager. Har ministeriet overvejet om, og i givet fald hvordan det kan påvirke frivillige tilbagetagningsordninger?
- I henhold til den øvrige lovgivning på området, antager vi, at de borgere/husholdninger, der vælger at aflevere deres affald i de frivillige tilbagetagningsordninger fortsat skal betale affaldsgebyr til kommunen. Det gælder også de kommunale ordninger, der omfatter samme type affald, som de frivillige tilbagetagningsordninger. Ministeriet må gerne bekræfte denne opfattelse.
- Det kan ikke udelukkes, at nogle borgere/husholdninger vil samle affald omfattende af de frivillige tilbagetagningsordninger sammen (fx i grundejer- eller andelsforeninger), og selv aflevere det til den relevante virksomhed. Ikke mindst for affald med positiv økonomiske værdi.

For både de enkelte husholdninger og eventuelle husholdninger der går sammen, kan det forventes, at de på et tidspunkt stiller spørgsmålet om, hvorvidt de skal betale til en kommunal ordning, de ikke bruger. Dette upåagt af, at kommunen skal stille en ordning til rådighed for borgerne i det øjeblik den frivillige tilbagetagningsordning stopper eller vælges fra.

Har ministeriet forholdt sig til, hvordan ministeriet og kommunerne skal forholde sig i den situation? Erfaringsmæssigt er det vanskeligt politisk at insistere på, at borgere og virksomheder skal betale for en ydelse, de ikke oplever, at de får.

- Har ministeriet sikret sig, at det affald der indsamles i de frivillige ordninger registreres som husholdningsaffald?

- Hvorfor skal virksomheder ikke kunne dokumentere høj reel genanvendelse, når de overdrager affaldet til en anden aktør, som tilfældet er med kommunerne, når de afleverer genanvendeligt husholdningsaffald til en virksomhed?
- Kan en virksomhed, der er registreret med en tilbagetagningsordning, sige nej til at modtage affald omfattet af ordningen?
- Skal en virksomhed, der er registreret med en tilbagetagningsordning, nægte at modtage affald, hvor dele af det ikke er omfattet af ordningen?
- Er det overvejet at indføre en frist for, hvor lang tid inden en tilbagetagningsordnings ophør, virksomheden skal meddele dette til Miljøstyrelsen?
- Hvem har pligt til at orientere kommunerne om ophør eller ændringer i tilbagetagningsordninger?
- Endelig skal ministeriet være opmærksom på, at der er en risiko for at etableringen af frivillige tilbagetagningsordninger vil påvirke kommunernes affaldsøkonomi negativt i det omfang, der etableres frivillige tilbagetagningsordninger for affald med positiv økonomisk værdi.

Side 33 af 33

§ 62 Virksomhedernes bygge- og anlægsaffald

Vi havde gerne set forslag til ændringer i hhv. stk. 2 og mere præcise krav i stk. 6.

Det fremgår af stk. 2 hvilke fraktioner der som minimum skal sorteres på stedet. Her bør 'stenuld' omdøbes til mineraluld. I lyset af den indgåede Klimaplan burde listen udvides med plast, evt. både plastfolie, hård plast, hård PVC og blød PVC. Derudover er det underligt, at træ ikke fremgår som en af de fraktioner, der skal sorteres fx i både behandlet og ubehandlet træ.

Kravet til minimumssorteringen på stedet kan fraviges ved at levere affaldet til et sorteringsanlæg. Af stk. 6 fremgår dog ikke, hvilket affaldsfraktioner dette sorteringsanlæg som minimum skal udsortere. Det kunne oplagt være de samme fraktioner som nævnt under stk. 2 – og igen i lyset af klimaplanen med øgede krav til udsortering af diverse plastfraktioner.